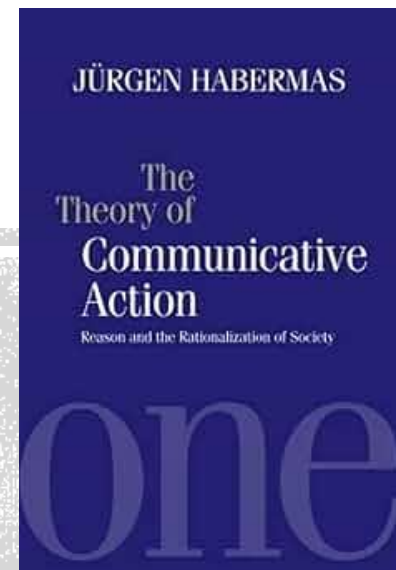
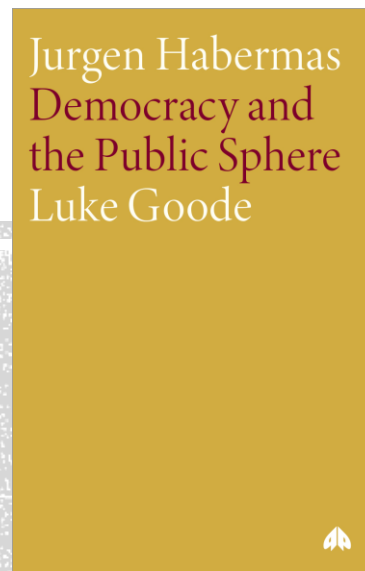
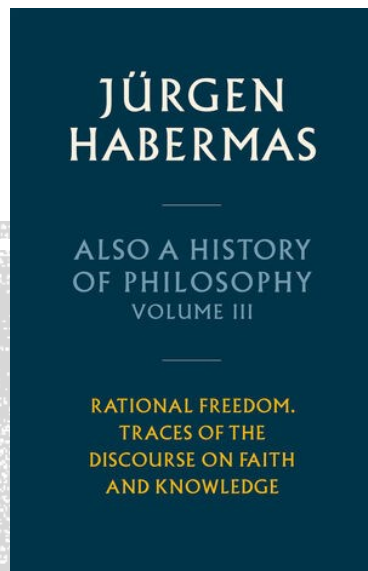
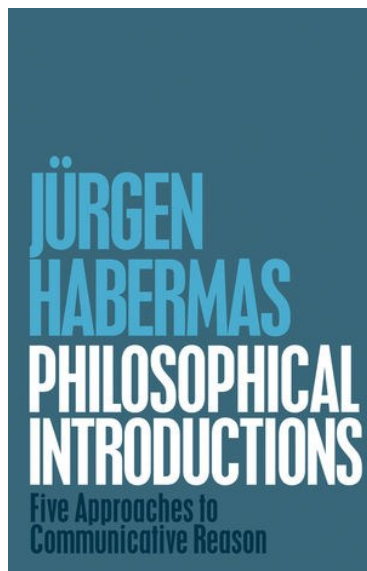
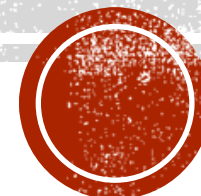

JÜRGEN HABERMAS

Φιλοσοφία, Δημοκρατία και Επικοινωνία

Β' Λυκείου

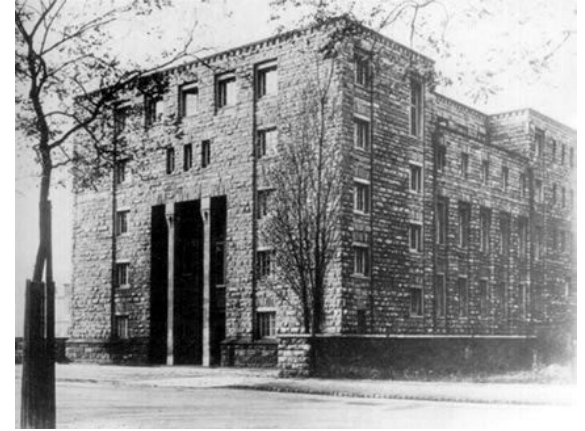
ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο HABERMAS;

- Ο Jürgen Habermas είναι ένας από τους σημαντικότερους σύγχρονους φιλοσόφους και κοινωνιολόγους.
- 📍 Γεννήθηκε το 1929 στη Γερμανία. Πέθανε 14 Μαρτίου 2026
- 🏠 Ανήκει στη **δεύτερη γενιά της Σχολής της Φρανκφούρτης**
- 📖 Ασχολήθηκε με:
 - τη δημοκρατία
 - την επικοινωνία
 - τη δημόσια σφαίρα
 - τα μέσα ενημέρωσης
- 🔪 Σημαντικά έργα:
 - *The Theory of Communicative Action*
 - *The Structural Transformation of the Public Sphere*
- 🖐️ Θεωρείται «φιλόσοφος της δημοκρατίας και του διαλόγου».

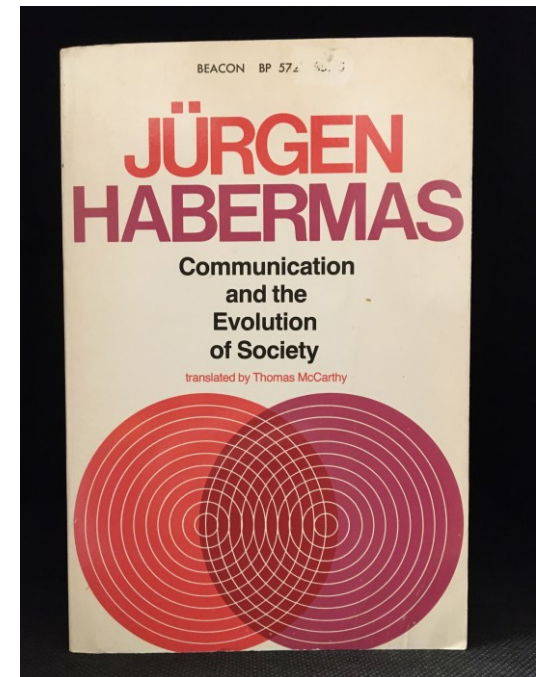
ΣΧΟΛΗ ΤΗΣ ΦΡΑΝΚΦΟΥΡΤΗΣ

- Η Σχολή της Φρανκφούρτης ήταν ένα ρεύμα φιλοσοφίας που:
- Κριτικάρει την κοινωνία και την εξουσία
- Αναλύει τα ΜΜΕ και την κουλτούρα
- Προσπαθεί να κατανοήσει γιατί οι άνθρωποι δεν είναι πραγματικά ελεύθεροι
- ♦ Σημαντικοί στοχαστές:
- **Theodor Adorno**
- **Max Horkheimer**
- 👉 Ο Habermas συνεχίζει αλλά και εξελίσσει αυτή την παράδοση.

ΘΕΩΡΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

- Αυτή είναι η πιο σημαντική θεωρία του Habermas.
- **Βασική ιδέα:**
- Οι άνθρωποι μπορούν να φτάσουν στην αλήθεια και στη συμφωνία **μέσω του διαλόγου.**
-
- **Δύο τρόποι δράσης:**
- **Στρατηγική δράση**
 - Θέλω να κερδίσω
 - Χρησιμοποιώ τους άλλους
- **Επικοινωνιακή δράση**
 - Θέλω να καταλάβω και να με καταλάβουν
 - Αναζητούμε κοινή αλήθεια
- Ο Habermas πιστεύει ότι η δημοκρατία βασίζεται στη δεύτερη.

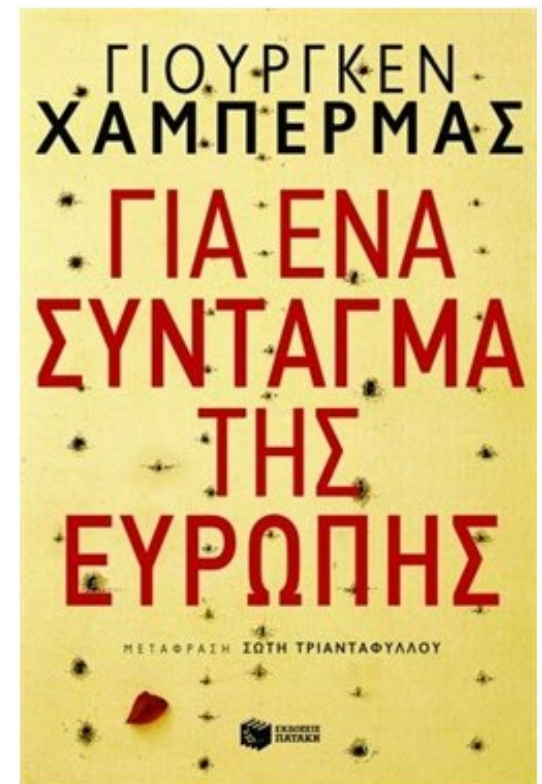
ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΦΑΙΡΑ

- Η **δημόσια σφαίρα** είναι:
- → Ο χώρος όπου οι πολίτες συζητούν ελεύθερα
- → Εκεί διαμορφώνεται η κοινή γνώμη
- 📍 Παραδείγματα:
- ΜΜΕ
- social media
- δημόσιες συζητήσεις
- σχολικές δράσεις (debate 🗣️)
- 🖱️ Αν δεν υπάρχει ελεύθερος διάλογος → η δημοκρατία κινδυνεύει.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ

- Ο Habermas υποστηρίζει ότι:
- Η αλήθεια δεν επιβάλλεται
- Η σωστή απόφαση προκύπτει από λογική συζήτηση
- Όλοι πρέπει να έχουν φωνή
- ✂ «Ιδανική κατάσταση λόγου»
- Μια συζήτηση είναι δίκαιη όταν:
- όλοι συμμετέχουν
- κανείς δεν πιέζεται
- υπάρχουν επιχειρήματα (όχι φωνές)

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

- Οι ιδέες του Habermas είναι πολύ επίκαιρες:
- Fake news !
- Social media
- Δημοκρατικός διάλογος
- Πολιτική παιδεία
- 👉 Μας βοηθούν να καταλάβουμε:
- πότε μια συζήτηση είναι ουσιαστική
- πότε μας χειραγωγούν

ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ

«Σε μια δημοκρατική κοινωνία, η αλήθεια δεν επιβάλλεται από τους ισχυρούς αλλά αναδύεται μέσα από τον διάλογο των πολιτών. Όταν οι άνθρωποι συζητούν ελεύθερα, με επιχειρήματα και σεβασμό, μπορούν να καταλήξουν σε κοινά αποδεκτές αποφάσεις. Αντίθετα, όταν η επικοινωνία γίνεται εργαλείο χειραγώγησης, η δημοκρατία χάνει το νόημά της.»

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- **Κατανόηση**
 - Τι σημαίνει «η αλήθεια αναδύεται μέσα από τον διάλογο»;
 - Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στον διάλογο και τη χειραγώγηση;
- **Κριτική σκέψη**
 - Συμφωνείτε ότι ο διάλογος οδηγεί πάντα σε σωστές αποφάσεις; Γιατί;
 - Δώστε ένα παράδειγμα από τα social media όπου δεν υπάρχει «επικοινωνιακή δράση».
- **Δημιουργική δραστηριότητα**
 - Φανταστείτε μια τάξη όπου όλοι μιλούν αλλά κανείς δεν ακούει. Είναι δημοκρατική; Γιατί;

